

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἔξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίαν καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμένου Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίαν δρ. 40. Ἐξάμηνος δρ. 22. Τριμήνιος δρ. 12.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γράσια διατιμ. 50.—
Ἀμερικῆς δολλάρια 4.—Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλήνια 10.
Ἐξάμηνιοι καὶ Τριμήνιοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ—ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουμένης μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρθάκιον

Περίοδος Β'.—Τόμος 31ος

Ἐν Ἀθήναις, 5 Ἀπριλίου 1924

Ἔτος 46ον—Ἀριθ. 19

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

[Μυθιστόρημα τοῦ Δοξαγοῦ DANRIT]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'. (Συνέχεια)

Καὶ μὲ λίγα λουδοβίκια πού τοὺς μοίρασε, γλύτωσε ἀπ' τὸ ὑποχρεωτικὸ αὐτὸ βάπτισμα.

Οἱ ἐδδομάδες περνοῦσαν καὶ τὸ ταξίδι ἐξακολουθοῦσε. Μία θύελλα ἀνάγκασε τὸ «Δελφίνα» νὰ πιάσῃ στὸ Πλοῖ-Ἰκνέιρο. Ἀπὸ κεῖ πέρασε ἀπ' τὴς ἀκτὲς τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς καὶ διαγράφοντας τεράστιο κύκλο γύρω στὴν Ἀγία Ἐλένη, ἐφθασε στὴς 11 Ἰουλίου στὸ Ἀκρωτήριο, χωρὶς νὰ σταθῇ στὸ πολυπόθητο νησί.

Ἔτσι ὁ συνταγματάρχης ἔμεινε δυὸ μῆνες στὴν Ἀγγλικὴ ἀποικία, φυσῶντας καὶ ξεφυσῶντας ἀπ' τὸ θυμὸ. Τέλος μπήκε πάλι στὸ ἴδιο καράβι καὶ στὴς 12 Σεπτεμβρίου, τὸ βράδυ διέκριν' ἕναν σκυθρωπὸν ὄγκο νὰ προβάλλῃ μέσ' ἀπ' τὸν ὠκεανό.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ σκοπιωρὸς ναύτης φώναξε: «Γῆ!» καὶ ὁ συνταγματάρχης ἔνοιωσε τὴν καρδιά του νὰ χτυπᾷ ὀρμητικὰ.

Ὁ σκοτεινὸς ὄγκος ξεκαθάρισε: Ἦταν ἡ κορυφὴ τῆς Ἀρτέμιδος, ἡ πιδ ψηλὴ κορυφὴ τῆς Ἀγίας Ἐλένης.

Τὴν νύχτα ἔκειντο ὁ συνταγματάρχης τὴν πέρασε ἀκουμπισμένος στὸ κιγκλιδώμα τοῦ καταστρώματος.

Τ' ἄλλο πρωῒ, τὸ βρῖκι ἀγκυροβολοῦσε στὸν ὄρμο τοῦ Τζαλίμς-Τάουν.

Μία μεγάλη ἐκπληξὴ περιμένε ἔκει τὸ συνταγματάρχη: Δυὸ πολεμικὰ μὲ Γαλλικὴ σημαία εἶχαν ἀγκυροβολήσῃ καὶ αὐτὰ στὸ λιμάνι. Τὸ ἕνα ἦταν ἡ «Μπὲλ-Πούλ», ὑπέροχη φρεγάτα μ'

ἐξήντα κανόνια, πού τὴν κυβερνοῦσε ὁ πρίγκηψ Ζουανβίλ, γιὸς τοῦ Βασιλιᾶ Λουδοβίκου-Φιλίππου. Τ' ἄλλο ἦταν ἡ «Φαβορίτα», κορβέτα μ' ὀγδόντα κανόνια, πού τὴν κυβερνοῦσε ὁ πλοίαρχος Γκυγέ.

Σὲ λίγα λεπτὰ, ὁ συνταγματάρχης ἐμάθαινε ὅτι ὁ πρίγκηψ ἐρχόταν, ὡς ἐπίσημος ἀντιπρόσωπος τῆς κυβερνήσεως τῆς Γαλλίας, γιὰ νὰ παραλάβῃ τὰ λείψανα τοῦ Ἀυτοκράτορος.

Ἡ Ἀγγλία εἶχ' ἐπὶ τέλους ὑποχωρήσει στὴν ἀξίωση τῆς Γαλλίας, καὶ ὁ λόρδος Πάλμερστον, ὁ Ἀγγλὸς πρωθυ-

κυρά, ὁ συνταγματάρχης ἀνατρίχιασε σύσσωμος. Γιὰ λίγα λεπτὰ τοῦ λίγισαν τὰ γόνατα καὶ ἔμεινε στὸ μῶλο, ἀνίκανος νὰ προχωρήσῃ.

Ἀλλωστε τὸν εἶχε κουράσει καὶ τὸ ταξίδι, πού τὸν εἶχε καταδικάσει σ' ἀκίνησιὰ δλόκληρους μῆνες. Μὰ μὲ τὴ συνηθισμένη του γοργότητα, ὁ Καρδινιὰν δὲ θέλησε ν' ἀναβάλῃ τὴν ἐπίσκεψή του. Πῆρε τὸ μπαστοῦνι του, βγῆκε ἀπ' τὴν πύλη τοῦ Τζαλίμς-Τάουν καὶ, σύμφωνα μὲ τὴς πληροφορίας πούχε πάρει, βγῆκε σ' ἕνα κάμπο ἀρκετὰ ὠραίο, ὅπου ἄλλοτε, στὴν ἐποχὴ τῶν ἐκρήξεων, ἔτρεχαν οἱ λάβες τοῦ κρατήρα τῆς Ἀρτέμιδος.

Στὸ πιδ ψηλὸ μέρος αὐτοῦ τοῦ κάμπου, ἤξερε ὅτι ἦταν ὁ τάφος τοῦ Ἀυτοκράτορος. Τοῦ τόχε πεῖ ὁ στρατάρχης Μπερτράν.

Μὰ ὕστερ' ἀπὸ λίγα βήματα, ἀναγκάσθηκε νὰ σταθῇ. Τὰ πόδια του δὲν τὸν ὑπάκουαν.

Διέκρινε ἕνα ἐξοχικὸ σπιτάκι κρυμμένο μέσα στὰ δέντρα, πλησίασε καὶ μπήκε. Μὲ πόση χορὰ ἔμαθε ὅτι αὐτὸ ἦταν τὸ σπιτάκι ὅπου ὁ Ναπολέων εἶχε ζήσει δυὸ μῆνες, μόλις ἐφθασε στὸ νησί, ὡς πού νὰ τοῦ ἐτοιμάσουν τὸ σπιτάκι τοῦ Λόγγι-γαῦντ.

— Εἰσθε Γάλλος, κύριε, καὶ παλιὸς ἀξιωματικός;

Ὁ Καρδινιὰν εἶπε τὸνομά του καὶ τὸν τίτλο του.

— Ὁ σκοπὸς πού σὰς φέρνει ἐδῶ εἶναι ἱερός, εἶπε μ' εὐλάβειαν ὁ γέρος ἰδιοκτήτης, καὶ καλῶς δρίσκατε στὸ σπῖτι μου. Νὰ τὸ δωμάτιο, τὸ μόνο δωμάτιο ὅπου ὁ Ἀυτοκράτωρ καὶ κοιμόταν καὶ ἔτρωγε καὶ ἐργαζόταν. Δὲν τὸ κρύβω. Πάντα τὸ θεώρησα ντροπὴ, γιὰτὶ ἡ πολυτελέστατη ἐπαυλὴ τοῦ διουκῆτος δὲν ἦταν στὴ διάθεσιν τοῦ μεγάλου ἀνθρώπου. Ἵσως δὲ θάχε πάρει τὴν ἀρρώστειαν πού τὸν ἔφερε

«Τὰ παιδιὰ ἔπесαν στὸ νερό...» (Σελ 133, στ. α').

πουργὸς παρακαλοῦσε, σὲ μιὰ νότα του, τὴ Γαλλικὴ Κυβέρνηση νὰ θεωρήσῃ αὐτὴ τὴν ὑποχώρησιν ὡς δεῖγμα τῆς θερμῆς ἐπιθυμίας τοῦ Ἀγγλικοῦ ἔθνους, νὰ πάψουν γιὰ πάντα αἱ ἐχθρότητες πού ἐχώριζαν ὡς τώρα τὴς δυὸ χώρες».

**

Πατώντας τὴ γῆ αὐτή, πού εἶχ' ἐρθεῖ νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ ἀπὸ τόσο μα-

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ ΜΕΤΖΟΦΑΝΤΗΣ

*Αγαπητοί μου,

ΗΝ άλλη φορά πού σ'αβ μίλησα για τὸ βιβλιαράκι ἐκείνο τῆς Γενεύης, τὸ γραμμένο σὲ 36 γλώσσες, ἀνάφερα καὶ τὸνομα τοῦ Μετσοφάντη, πού ἦταν ὁ γλωσσολογικὸς ἀνθρωπος τοῦ καιροῦ του. Ὁ Ἰταλὸς αὐτὸς καρδιάλης—Ἰωσήφ μὲ τὸ μικρὸ του ὄνομα, —γεννήθηκε τὸ 1771 στὴ Μπολόνια καὶ πέθανε, ὀδοντάρης σχεδόν, τὸ 1848. Φιλολόγος, εἶχε μιὰ μνήμη καταπληκτική. Ἐτσι μπόρεσε νὰ μᾶθῃ δὲν ξέρω κι' ἐγὼ πόσες νεκρὲς καὶ ζωντανὲς γλώσσες. Ἦξερε μάλιστα καὶ τίς κυριότερες τοπολαλίες (διαλέκτους). Στὴ Ζάκυθο, ὅταν ἦμουν παιδί, διηγούνταν ἀκόμα μὲ θαυμασμό, πὼς ἓνας λόγιος Ζακυνθινός, πού πῆγε κάποτε στὴν Ἰταλία καὶ βρῆκε τὸ Μετσοφάντη, μπόρεσε νὰ μιλήσῃ μαζί του... Ζακυνθινά! Καὶ τὸνομα τοῦ καρδιάλῃ ἦταν περίφημο στοὺς γραμματισμένους κύκλους τῆς πατρίδας μου, ὅπως δὲ σ' ἔλο τὸν κόσμο. Ἀμα ἤξερε κανένας τρεῖς—τέσσερις ξένες γλώσσες, τὸν ἔλεγαν Μετσοφάντη. Τὸ ἴδιο κι' ὅταν δὲν ἤξερε καμμιὰ, ἐνῶ στὴ θέση του ἔπρεπε νὰ ξέρῃ...

Καὶ θυμοῦμαι αὐτὸ τὸ ἀνέκδοτο. Εἶχαμε τότε ἓνα Γυμνασιάρχῃ πού δὲν ἤξερε παρὰ τάρχαϊα Ἑλληνικά του καὶ λίγα Λατινικά. Δὲν ξέρω πὼς, ἔπεσε τότε στὴ Ζάκυθο μιὰ κυρία Ρωσίδα, πού εἶχε γιὰ πούλημα κάτι χάρτες. Πῆγε στὸ Γυμνάσιο νὰ ρωτήσῃ μήπως ἤθελε νὰ τοὺς τῆς ἀγοράσῃ. Καὶ δοκίμασε νὰ συνεννοηθῇ μὲ τὸν Γυμνασιάρχῃ πού, γιὰ κακὴ του τύχη, βρέθηκε μόνος στὸ Γυμνασιαρχεῖο. Ἀλλὰ πού! Ἡ Ρωσίδα τοῦ μιλάει γαλλικά, τοῦ μιλάει ἀγγλικά, τοῦ μιλάει ἰταλικά, τοῦ μιλάει γερμανικά· ἐκείνος τίποτα, οὔτε λέξη! Κι' ἐπειδὴ μόνον ἑλληνικά καὶ λατινικά δὲν ἤξερε ἡ κυρία, ἀναγκάστηκε νὰ μαζέψῃ τοὺς χάρτες τῆς καὶ νὰ φύγῃ ἀπρακτική. Ἀλλὰ διηγήθηκε τὸ περιστατικὸ πού τὴν ἐσάτισσε: Γυμνασιάρχῃς καὶ νὰ μὴν ξέρῃ οὔτε λίγα γαλλικά γιὰ νὰ συνεννοηθῇ μ' ἓναν ξένο!... Κι' ἀπὸ τότε, στὴ Ζάκυθο, τὸν ἐβγαλάν Μετσοφάντη.

Ἀλλ' ἂς γυρίσουμε στὸν καρδιάλῃ. Εἶπαμε πὼς τὸ τέρας αὐτὸ τῆς μνήμης καὶ τῆς γλωσσολογίας ἐξαφανίστηκε τὸ 1848. Ἀραγε δὲν ξαναφάνηκε στὸν κόσμο κανένα παρόμοιο; Σήμερα δὲν ὑπάρχει πούθενά κανένας

ἄλλος τόσο γλωσσολογικός, πού νὰ τοῦ ἀξίξῃ νὰ λέγεται «νέος Μετσοφάντης»; Δὲν ἤξερα. Ἀλλὰ ἡ Ἐπιστολὴ ἐκείνη ἔδωκε ἀνάφερα τὸνομά του, ἔγινε ἀφορμὴ νὰ τὸ μάθω. Δοιπὸν ναί, ὑπάρχει, ζῇ καὶ σήμερα ἓνας τέτοιος τεράστιος γλωσσολογικός. Εἶναι μάλιστα γνωστός μου. Γιατὶ τὸν ἐγνώρισα κι' ἐγὼ, τότε πού ζοῦσε στὰς Ἀθήνας, στοὺς κύκλους τῶν λογίων καὶ τῶν δημοσιογράφων. Ἰταλός, μιλοῦσε τὰ ἑλληνικά σὰν καὶ μᾶς. Καὶ μετάφραζε, θυμοῦμαι, ἔργα τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας στὸ ἰταλικό, ἔγραφε στίς ἐφημερίδες, ἔκανε διαλέξεις καὶ μαθήματα. Τώρα, μαθαίνω, ζῇ στὴ Νέα Ὑόρκη. Ἀντώνιος Φραβασίλης ὀνομάζεται, — ὄνομα γνωστότατο στοὺς Ἀθηναίους. Καὶ ξέρετε πόσες γλώσσες μιλεῖ καὶ γράφει σὰν τὴ δική του;

Μετράτε: Ἀγγλικά, Ἀραβικά, Ἀρμενικά, Βεγγαλικά, Βουλγαρικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Δαλματικά, Ἑλληνικά, Ἑσπεραντικά, Ἰταλικά, Ἰσπανικά, Ἰνδιανικά, Ἰνδοστανικά, Λατινικά, Ὀλλανδικά, Οὐγγρικά, Πορτογαλικά, Ρωσικά, Ρουμανικά, Σερβικά, Σουηδικά, Συριακά καὶ Τουρκικά. Τὸ ἔλον 24!

Ὁ Ἀντώνιος Φραβασίλης γεννήθηκε τὸ 1854 στὴν Ἐπισκόπια (Βασιλικάτα) τῆς Ἰταλίας, σπουδάζει στὸ Σαλέρνο καὶ στὴ Νάπολη, νεώτατος ἦρθε στὴν Ἑλλάδα, παντρεύθηκε μ' Ἑλληνίδα, ἔμεινε δὲ ὡς τὸ 1903 κι' ὕστερα πῆγε στὴν Ἀμερική, ὅπου, ἂν καὶ ἐδωμῆντα χρόνων σήμερα, ἐξακολουθεῖ ἀκόμα νὰ καταγίνεται στίς ἀγαπημένες του φιλολογικὲς ἐργασίες. Κάνει διαλέξεις ἑλληνικά, πού τίς θαυμάζουν οἱ ἐκεῖ Ἑλληνες γιὰ τὸν πλοῦτο τῶν γνώσεων καὶ τὴ βαθύτητα τῶν ἰδεῶν. Καὶ σὲ πολλὰς γλώσσες μεταφράζει Ἑλληνες κλασσικούς, προπάντων Πλάτωνα κι' Ἀριστοτέλη.

Αὐτὲς τίς πληροφορίες μᾶς τίς ἔδωσε, μ' ἓνα ὥραϊο τῆς γράμμα στὴ Διάπλασι, ἡ ἴδια ἡ κόρη του πού μένει ἐδῶ, ἡ κυρία Ἰταλα Π. Παπαδάκη-Φραβασίλη, μητέρα παλιοῦ μας φίλου, τοῦ κ. Βασιλείου Παπαδάκη, γνωστότατου ἄλλοτε στοὺς κύκλους μᾶς μὲ τὸ ψευδώνυμο Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος, — οὐ, κόσμο γάλασε κτεῖνον τὸν καιρό, — πού σήμερα εἶναι πρῶτος γραμματέας τῆς Ἑλληνικῆς Προεδρίας στὸ Βελιγράδι κι' ἀκόμα παρακολουθεῖ ἐμὲ εἰλικρινῆς ἐνδιαφέρον τὴν ἀγαπητὴν του Διάπλασι. Ἡ κυρία Παπαδάκη πού μᾶς γράφει αὐτά, προσθέτει ὅτι ἀπὸ τοὺς Ἑλληνες, καθὼς ἔχει ἀκούσει, ὁ γλωσσολογικότερος ἦταν ὁ ἄλλοτε Ἡ γερμὼν τῆς Σάμου Καραθεοδωρῆς, πού μιλοῦσε δεκατέσσερες ξένες γλώσσες.

Ἐτσι λοιπόν, γιὰ νὰναφέρουμε ἀπλῶς τὸνομα τοῦ παλιοῦ, ἐμάθαμε

καὶ τὸν νέο, τὸν σημερινὸ Μετσοφάντη, πού κι' αὐτός, κατὰ σύμπτωση, γεννήθηκε στὴν Ἰταλία. Ὅπως γιὰ κάθε μεγάλη ἐπίδοση, καὶ γιὰ τὴ γλωσσολογία χρειάζεται μιὰ ἰδιοφυΐα: μιὰ ἐκτακτὴ μνήμη, ἀκουστική κι' ὀπτική, μνήμη εἰδική γιὰ νὰ συγκρατῇ τὸν ἦχο καὶ τὴ μορφή τῶν λέξεων. Ὅσοι τὴν ἔχουν, εὐκόλα μαθαίνουν ξένες γλώσσες. Φυσικά, καθένας, ὅσο καὶ νὰ θέλῃ, δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ οὔτε Μετσοφάντης, οὔτε Φραβασίλης, οὔτε Καραθεοδωρῆς. Καθένας ὅμως, στοχάζομαι, πρέπει νὰ καταβάλῃ θέληση καὶ κόπο, γιὰ νὰ μάθῃ νὰ μιλῇ καὶ νὰ γράφῃ μιὰ τοῦλάχιστο ξένη γλώσσα παγκόσμιαν, σὰν τὴ Γαλλικὴ ἢ τὴν Ἀγγλική. Ἀλλοιῶτα κινδυνεύει νὰ τὴν πάθῃ σὰν τὸν παλιό μας Γυμνασιάρχῃ καὶ νὰ ὀνομαστῇ «νέος Μετσοφάντης» εἰρωνικά...

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Η ΑΝΘΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΣ Α. ΖΕΝΝΕΒΡΑΪΝ
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΚΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'. (Συνέχεια)

Διαμῖας τότε ἔξη ὥραϊα λαγωνικά, ἄσπρα καὶ ξανθά, πετάχτηκαν ἔξω γαυγίζοντας καὶ περδώντας.

—Κάτω, Βοριά!... Σύχασε, Ἀστραπή!.. Φρόνιμα, Λέον!..

Ἡ Ἀνθούλα ἔτρεμε μὴ τὴν ἀναποδογυρίσουν οἱ σκύλοι ἐκεῖνοι πού ἔτρεχαν σὰν τρελοί. Ἀλλ' ἄμα τοὺς σφύριξε ὁ Ἀλάρτης, μπήκαν πάλι στὸ σπιτάκι τοὺς κι' ὁ δασοφύλακας πῆγε πρὸς τὸ μέρος πού ἦταν οἱ πέρδικες κι' οἱ φασιανολοί.

Ἡ μικρὴ ἐκεῖ εὐχαριστήθηκε πολὺ περισσότερο. Τὶ ὁμορφα πού ἦταν ἐκεῖνα τὰ πουλιά!

—Τώρα πιά ἐσύ θὰ τὰ φροντίζῃς, τῆς εἶπε ὁ γέρος. Θὰ τοὺς δίνῃς νὰ τρῶνε ἀγγὰ μερμηγκιών, πατάτες, χορτάρια. Τὰ φεντικά μας ἐννοοῦν νάχουν τὸ ψηστὸ τους, τὴ σαλάτα τοὺς καὶ τὸ φρούτο τοὺς!

Καὶ γέλασε μὲ τὸ ἀστεῖο τοῦ ὁ γέρος. Τὰ πουλιά κι' οἱ σκύλοι ἦσαν ἡ μόνη του ἀσχολία καὶ σ' αὐτὰ εἶχε πάντα τὸ νοῦ του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ἡ Ἀνθούλα, σὰν οἰκοδέσποινα, δέχεται τοὺς φίλους τῆς.

Τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη ἀκούστηκε στὴν ἀμμόστρωτη δενδροστοιχία ἀμάξι καὶ γυρίζοντας ἡ Ἀνθούλα, εἶδε τὴν κυρία Λάντη πού ὀδηγοῦσε ἡ ἴδια, σὰν ἀληθινὸς ἑμαξάς, δυὸ μικρόσωμα σκωτσέζικα ἄλογα, ὅμοια τὸνα μὲ τὰλλα.

—Φραντῆ, εἶπε ὁ Ἀλάρτης· ἡ κυρία γύρισε καὶ θὰ θέλει νὰ σοῦ μιλήσῃ. Πάμε στὴν κουζίνα.

Πραγματικῶς, σὲ λίγο ἡ κυρία Λάντη ζήτησε τὸ Φραντῆ καὶ τὴν κόρη του, πού γιὰ νὰ τὴν βροῦν, πέρασαν ἓνα σωρὸ διαδρόμους καὶ σάλες.

Ἡ Ἀνθούλα κοίταξε τὸν πατέρα τῆς καὶ τῆς ἐρχόνταν γέλια βλέποντας τὴν ἐκπληξή του καθὼς περπατοῦσε στὰ παρκέτα ἐκεῖνα πού ἔλαμπαν περισσότερο ἀπὸ καρυδένια φρεσκοθερνικωμένη ντουλάπα. Μὰ καὶ πὼς νὰ μὴ σαστίξῃ ὁ δυστυχισμένος μπροστὰ στὰ πλούσια καὶ κομψότατα ἐκεῖνα ἐπιπλά, στὰ λογίων—λογίων ὑφάσματα πού εἶχαν ἀπάνω λουλούδια τόσο ἀληθινὰ ὥστε σοῦ ἐρχόταν νὰ τὰ μυρίσῃς, ἢ στίς πελώριες ἐκεῖνες γάστρες ὅπου ἦταν φυτεμένα δάκρυα δέντρα! Ἀμὲ οἱ καθρέφτες μὲ τίς χρυσὲς κορνίζες πού ἔφταναν ὡς τὸ ταβάνι; Γούρλωνε τὰ μάτια του ὁ Φραντῆς κι' ἐκοίταξε σὰ νὰ βρισκόταν σὲ κανένα παραμυθένιο παλάτι.

—Βλέπεις τὶ ὁμορφα πράγματα, πατέρα; τοῦ εἶπε ἡ Ἀνθούλα. Ἐτσι θαμπώθηκα κι' ἐγὼ τὴν πρώτη φορά πού ἤρθα... Μὰ τὸ πιὸ ὁμορφο ἀπ' ὅλα, ἐμένα μοῦ φαίνεται ἡ κυρία Λάντη!

—Εὐχαριστῶ, μικρὴ μου! ἀκούστηκε μιὰ φωνή.

Καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ σηκώθηκε ἓνα παραπέτασμα καὶ παρουσιάστηκε γελαστή ἡ ἀρχόντισσα.

Εἶχε ἀκούσει τὰ καλὰ λόγια τῆς Ἀνθούλας.

—Δοιπὸν, κύρ-Φραντῆ, ρώτησε, τὸ ἀποφάσιες;

—Μάλιστα, κυρία. Μετὰ χαρὰς δέχουμαι ὅσα μοῦ εἶπατε.

—Καὶ σύ, Ἀνθούλα, εἰς' εὐχαριστήμένη;

—Ὁ, πάρα πολὺ! Σὰς εὐχαριστῶ, κυρία, μ' ὅλη μου τὴν καρδιά.

—Σοῦ ἀρέσει τὸ ράψιμο, τὰ ἐργόχειρα;

—Μάλιστα, κυρία. Μά... θὰ μπορῶ νὰ πηγαίνω τὴν Κυριακὴν νὰ βλέπω τὴν κυρία-Δεμαράινα, τὴ Βασιλικὴ καὶ τὸ Γιάννη;

Ἡ Ἀνθούλα ἔκαμε αὐτὴ τὴν ἐρώτηση μὲ δισταγμὸ καὶ περίμενε τὴν ἀπάντησιν μὲ ἀγωνία.

—Βεβαίως. Κι' ὅχι μόνον νὰ πηγαίνῃς ἐσύ, ἀλλὰ κι' αὐτοὶ νάρχουνται ἐδῶ. Τὸ σπιτάκι πού θὰ κάθεστε, θὰ εἶναι ὅλο δικό σας. Ὁ κήπος τριγύρω, εἶναι ἀρκετὰ μεγάλος καὶ θὰ τὸν ἔχετε στὴ διάθεσή σας. Θὰ μπορῇς λοιπόν νὰ δέχεσαι καὶ τοὺς φίλους σου.

Ἀ, τί χαρὰ πού αἰσθάνθηκε ἡ Ἀν-

θούλα! Κάθε ἀνητυχία, κάθε στενοχώρια, κάθε λύπη, ἔφυγε διαμῖας ἀπὸ τὴν ψυχὴ τῆς. Ἀφοῦ θὰ μπορούσε πιά νὰ δέχεται καὶ τοὺς φίλους τῆς, ἦταν δλωσιόλου περιττὸ νὰ λυπᾶται πού θάφινε τὸ φτωχὸ τῆς καλυδόνι.

—Μεῖνετε νὰ φάτε στὴν κουζίνα, γιὰ νὰ γνωριστῇτε μ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους μου, εἶπε ἡ κυρία Λάντη. Κι' ὕστερ' ἀπὸ δεκαπέντε μέρες, ἔλατε νὰ ἐγκατασταθῇτε πιά ἐδῶ. Ὁ Ἀλάρτης θὰ σᾶς δείξῃ τὸ σπιτάκι σας, πού εἶναι μισοεπιπλωμένο. Εἶπα νὰ βάλουν κι' ἓνα κρεβάτι γιὰ τὴν Ἀνθούλα, γιὰ τὸ δικό της μοῦ φάνηκε πολὺ μικρό.

«Δοιπὸν καλὴ ἀντάμωσις!» (Σελ. 149 στ. 6').

Δοιπὸν καλὴ ἀντάμωσις. Ἀνθούλα, σοῦ χαρίζω τίς δυὸ ἐπισκέψεις πού ἔπρεπε νὰ μοῦ κάμῃς σ' αὐτὲς τίς δεκαπέντε ἡμέρες. Μείνε καὶ τίς δυὸ Πέμτες μὲ τοὺς φίλους σου, νὰ τοὺς χορτάσῃς!..

Κι' ἡ καλὴ κυρία χάρτεψε στὸ μάγουλο τὴν Ἀνθούλα.

Πατέρας καὶ κόρη γύρισαν στὴν κουζίνα ὅπου τοὺς περίμεναν ὅλοι οἱ ὑπηρέτες.

—Τύχη εἶχες! εἶπαν τοῦ Φραντῆ. Τέτοια κυρία δὲν βρίσκεται εὐκόλα. Ὅποιος ἔρχεται ἐδῶ—μέσα δὲν ξαναφεύγει. Ἡ μικρὴ σου ὡστόσο εἶναι πολὺ ἐξυπνὴ... Εἶδες πὼς κατάφερε

νὰ τὴν πάρῃ ἀπὸ καλὸ μάτι ἡ κυρία! Ἀφοῦ ἔφαγαν, ὁ γέρος Ἀλάρτης τοὺς ἔδειξε τὸ σπιτάκι τοὺς. Τὶ ὁμορφο πού ἦταν! πὶδ ὁμορφο κι' ἀπὸ τὴ βίλλα τοῦ Γιάννη. Τοῖχοι ἀπέξω δὲν φαίνονταν καθόλου, γιὰ τὴν ὁλοσκέπαστοι ἀπὸ κισσοὺς καὶ τριανταφυλίες. Μπροστὰ εἶχε κήπο μὲ διάφορα λουλούδια καὶ μὲ μενεξέδες κοντὰ στοὺς τοίχους του. Πίσω πάλι ἦταν λαχανόκηπος μικρός, ἀλλ' ἀρκετὸς γιὰ νὰ προμηθεύῃ τὰ λαχανικά πού χρειάζονταν δυὸ ἀνθρώποι.

—Ἡ κυρία, εἶπε ὁ Ἀλάρτης, ἀγαπᾷ πολὺ τὰ λουλούδια. Φυτεύετε λοιπὸν ὅσα μπορεῖτε ἀπ' αὐτὰ πού ἀρέσουν καὶ τῆς Ἀνθούλας.

Κι' ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ τοὺς ἔμπασε σὲ μιὰ μεγάλη ἀσβεστόχρυστη σάλα.

—Νὰ καὶ τὸ τζάκι σας! τοὺς εἶπε. Ἐδῶ ἀπὸ πάνω ἔχει μέρος νὰ κρεμᾷς καὶ τὸ τουφέκι σου, κύρ Φραντῆ. Νὰ ξέρῃς ὅμως πὼς τὰ ἔρματα θέλουν γυάλισμα, γιὰ νὰ λάμπουν σὰν ἀσήμι, καὶ νὰ θυμᾷσαι τὸν καιρὸ πού ἔκανες στρατιώτης.

Ἡ σάλα εἶχε μιὰ παλιὰ πέτσινη πολυθρόνα, τέσσαρες—πέντε καρέκλες κι' ἓνα καλὸ καρυδένιο τραπέζι.

Στὸ πλάι ἦταν ἡ κάμαρα τοῦ Φραντῆ κι' ἀπάνω μιὰ κομψὴ καμαρούλα γιὰ τὴν Ἀνθούλα. Ἀπὸ τὸ παράθυρό της φαίνονταν πέρα τὸ ποτάμι, τὸ δάσος καὶ τὰ βουνά. Ἦταν μιὰ πολὺ ὁμορφὴ θέα.

Δίπλα στὸ σπιτάκι ἦταν μιὰ ἀποθήκη γιὰ τὸ σανά, ἓνας σταῦλος γιὰ τὴν ἀγελάδα κι' ἓνα μικρὸ λιβάδι γιὰ τὴ βοσκή τῆς. Τίποτα λοιπὸν δὲν ἔλειπε.

—Καθὼς βλέπεις, κύρ Φραντῆ, εἶπε ὁ Ἀλάρτης προστατευτικά, ἐδῶ μέσα θὰ περνᾷς σὰν ἀφέντης. Ὅλοι στὸ χωριὸ θὰ σὲ ζηλεύουν. Ψέμματα;

—Μὰ γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ θὰ βάλω ὅλα μου τὰ δυνατὰ νὰ εὐχαριστήσω τὴν κυρία, ἀποκρίθηκε ὁ Φραντῆς. Θὰ κάνω τὸ χρέος μου μὲ τὸ παραπάνω!

(Ἀκολουθεῖ)

ΡΗΤΑ

30.

Καλεσμένος ἐπὶ χαρὰ φίλου σου πού τὴν γιορτάζει, καὶ νὰ λείψῃς δὲν πειράζει.

Μ' ἂν τοῦ τύχῃ συμφορὰ, τρέξε εὐθὺς χωρὶς προσκλήσεις γιὰ νὰ τὸν παρηγορήσῃς.

CHÉF

